

מועד אב תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות פסח יו"ט וחזה"מ

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב התשובות שמבקש לבדוק.
6. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. א. ראובן הפקיד חמצו אצל ישראל או גוי - האם יש חיוב לבערו. פרט את הדין היכן שהנפקד ייחד מקום לחמצו של הנכרי. ב. כשגוי הפקיד חמץ אצל ראובן, האם ומתי יועיל להפקידו בידי גוי אחר, או להחזירו לגוי המפקיד.

2. א. לא היניח עירוב תבשילין האם מותר להכין מיום טוב לשבת, פרט את דין מזיד, שוגג, והערמה, וכשאינו לו מה לאכול כיון שלא הכין, ב. האם מותר לו להדליק נר של שבת, האם מותר לאחרים לבשל עבורו, ב. האם ביום טוב מותר להכין מזון לגוי או לכלבים ומה דינו אם הכין. ד. המכין מחול המועד לחול, – מה דינו.

3. מצת מצווה כיצד.

א. האם יוצא ידי חובה מצוה שעיקרה מאורז ויש בה גם חיטה. ב. מה הן דרגות השמירה לקמח ולחיטים למצוות מצווה לכתחילה ודיעבד ומתי זמן הטחינה. ג. קמח לא מנופה ויש חשש שמעורב בו גרעין שהחמיץ האם מותר לאפות מקמח זה מצוות לפסח.

4.א. האם יסוד דין חולו של מועד הוא מהתורה או מדרבנן פרט את דעות הראשונים וסברותיהם, ובאר לפי זה למה הותרו מלאכות מסוימות. ב. איזה חמשת מלאכות הותרו בחול המועד. ג. מי ומה מותר לגלח ולכבס בחול המועד.

5. "על חמץ דגן גמור ענוש כרת, ועל עירובו עובר בלאו דברי רבי אליעזר, וחכמים אומרים... על עירובו בלא כלום"

א. כיצד פירשו ופסקו רבותינו הראשונים מחלוקת זו.

ב. האם בדברי רבי אליעזר נכלל גם חמץ נוקשה, מה ההוכחה לכך מדברי רש"י.

ג. עבר ולא ביערו מה דינו לאחר הפסח.

6. ספירת העומר.

מצוות ספירת העומר, א. על מי מוטלת, ולמה סופר גם ימים וגם שבועות – ומה הדין אם השמיט אחד מהם, ב. המתפלל עם הציבור מבעוד יום כיצד ינהג, בחול, בשבת, ג. מי ששואלו חברו כמה ימי הספירה או שהוא עצמו אינו יודע כמה מונים היום, או שבשעת הברכה סבר שהיום חמישה ולבסוף נזכר שהיום שישה, כיצד ינהג, פרט.

7. שחיטה ביום טוב.

א. כיצד ידע שהסכין כשרה לשחיטה, ומתי יבדוק את הריאה מטריפות, ואם נמצאה טריפה האם על כל פנים אפשרי להניחה במקרה והאם מותר למוכרה לגוי.

ב. האם מותר לשחוט בכור או כוי.

ג. שפוד שנצלה בו בשר לפני פסח או כלי שנמלח בו בשר קודם פסח - והמלח בהם לא נבדק מחמץ.

8. מצינו בפסחים דף מב ע"א ארבע מימראות "אמר רב יהודה אשה לא תלוש אלא במים שלנו", "דרש רב מתנה בפפוניא למחר כולי עלמא חצביהו ואתו לגביה...א"ל אנא במיא דביתו אמרי". "דרש רבא אישה לא תלוש בחמה ולא בחמי חמה ולא במים הגרופים מן המולייר", "איבעיא להו עברה ולשה מהו",

א. כיצד פירשו רבותינו את מחלוקת רש"י ורבי אליעזר ממיץ בסוגיא, ב. כיצד פסק בית יוסף במחלוקת זו. ג. מה דין לישא במים שהוחמו או שלא לנו.

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.

9. ראובן יש בבעלותו מאפיית מצות, הוא בא לרבו ובפיו כמה הצעות מעניינות,

א. נוצר ביקוש למצות עם מעט מלח, קצח, שומשום, תבלינים זירעונים ופלפל, גבינה וקציץ, ביצים, וצורות ייחודיות עבור ילדים. ב. בכדי לקצר את תהליך הלישה הוא מעוניין לקנות מכונת לישה ענקית בכדי שבבת אחת יוכל ללוש כמוות רבה של עיסה למצות ובכך לחסוך זמן. ג. בניסיון לחסוך עלויות הועלה הצעה להעסיק נכרים או קטנים בלישה ניקוב ואפייה. ד. כיצד דין צירוף סל לכתחילה ודיעבד.

10. בנימין עומד להינשא אחר החג, ובפניו כמה עניינים שעדיין לא טופלו,

א. האם יוכל לסיים את בניית ביתו הכולל גם את המדרכות וכביש מול ביתו, ובורות מים לשימוש הרבים. ב. לכתוב ולהכין תפילין וציצית לטליתו. ג. לכתוב שטרות של מכירת הדירה, קידושין, וכתובה ותוספותיה, הזמנות לחתונה, דרשת חתן. ד. נטילת הלואאות וערבויות וכתובת שטר עליהם, ופרוזבול.

11. יעקב רוצה לשהות בחג הפסח אצל ילדיו הדרים בעיר אחרת, אך עדיין אינו יודע האם יישאר אצלם כל החג או רק בימים הראשונים, ייתכן גם שיחזור לביתו לפני החג לסידורים אחרונים, בנו שכר עבורו דירה מרווחת לצורך ימי שהותו בעירו,

א. כיצד ינהג בעניין בדיקת חמץ בביתו. ב. כיצד ינהג בעניין בדיקת החמץ בדירה ששכר בנו עבורו.

12. אברהם הינו בעל בית אבות שיש בו גם בית כנסת, בכל ערב חג פונה אל רב בית הכנסת בכדי ללמוד מספר הלכות שסבור שיהיו מעשיות בחג,

א. האם בית כנסת צריך לערוך בו בדיקת וביטול חמץ, ובמידה וצריך האם יוכל לשלוח את בנו הקטן או אשתו לכך, פרט דין דיעבד כשלא בדק בלילה, והאם יש למנוע מגוי להיכנס עם חמץ לבית הכנסת.

ב. בבית האבות ישנם כמה אשר אינם מסוגלים ללעוס את המצה כיצד יעשו, האם ניתן לבשלה או לשרותה במרק.

ג. מה טעם החילוק בדין גמירת ההלל בין חול המועד פסח ובין יו"ט האחרון, וכיצד חתימת ברכת ההפטרות בשבת חול המועד.

ד. אברהם עורך את הסדר בביתו ולאחר מכן פונה לבית האבות לסדר עמהם את הסדר כיצד ינהג.

ה. האם מותר לאכול חמץ מייד במוצאי יום טוב האחרון לפני מעריב והבדלה.

בהצלחה